

СКАРБНИЧКА ЦІКАВИХ ФАКТІВ

ВАННИ – ВІД ДАВНИНИ ДО НАШИХ ДНІВ

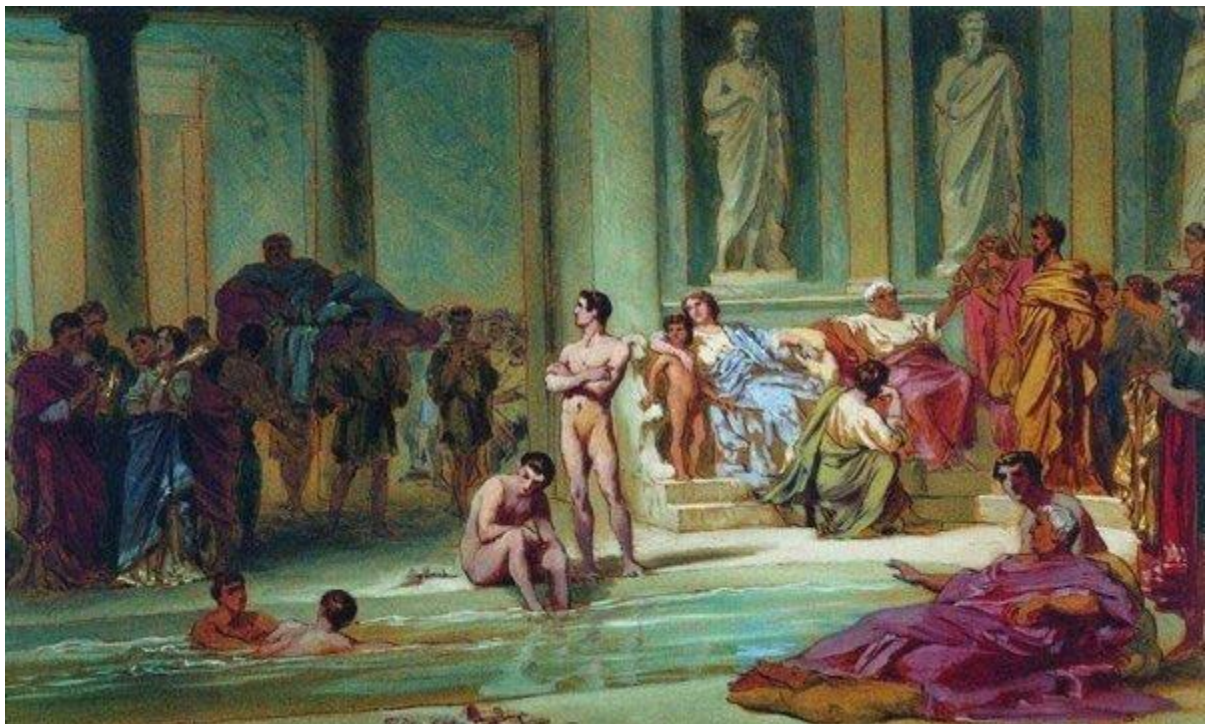
А як іноді буває класно занурити своє змерзле тіло у ванну з гарячою водою та пінкою, розслаблено лежати та розмірковувати над вічним... І де ще, як не у ванні можна відчути себе маленьким Архімедом, чи може Маратом, як співалось в одній гарній пісні рок-групи «Акваріуму»: «Ты лежишь в своей ванне как среднее между Маратом и Архимедом». Хто не в курсі – доля цих двох історичних персонажів напряду пов'язана із ванною. Архімед, будучи талановитим сіракузьким вченим саме під час прийому ванни зробив своє найбільше відкриття – фізичний закон гідростатики¹ (ще відомий як закон Архімеда) і з радісним криком «Єврика!!!» (Знайшов!!!) прямо голяком вибіг на вулицю. А от одному з лідерів великої французької революції пану Жан-Полю Марату з ванною пощастило куди менше ніж Архімеду – купаючись у ванні він був вбитий вродливою (та безспірно мужньою) французькою дівчиною (та ідейною контрреволюціонеркою) Шарлотою Корде.

Перші ванни були ровесницями перших відомих історії розвинутих цивілізацій – найдавніші з них знайдені археологами в Індії та Єгипті нараховують 5000 років. Цікаво що з 5000 років свого існування ванна зовсім не зазнала жодних змін – така проста і геніальна її конструкція. Але історія ванн знає свої злети та падіння.

Вже в давні часи ванни були в широкому використанні серед єгиптян, греків, римлян. Відома єгипетська царівна Клеопатра любила приймати ванни виключно під акомпанемент музикантів, які грали легку інструментальну музику. А ще іноді замість води набирала у ванну справжнє молоко, адже вважалось – молочні ванни сприяють красі та омолоджують шкіру. Про велике значення ванн серед єгиптян свідчать і чисельні археологічні знахідки ванних кімнат у гробницях єгипетських фараонів.

В період античності в давній Греції та Римі широку популярності отримують публічні бані – терми. Тут до послуг римлян та греків були вже не те що ванни, а цілі басейни з гарячою та холодною водою, парильні, масажні кабінети. Звісно, вони були страшенно популярними і на певному історичному етапі абсолютно витіснили домашні ванни. В тім люди приходили в бані не лише помитись, а і відпочити, провести час, поспілкуватись, навіть послухати лекції античних філософів. Давні греки придумали навіть спеціальну богиню відповідальну за миття, ванни та бані – Гінею. Як ви, мабуть, здогадалися, термін «гігієна» походить саме від імені цієї грецької богині.

В давньому Римі в період його розквіту нараховувалось понад 1000 терм та бань. Найбільші з них будувались за наказом римських імператорів та носили їх

іменна. Особливо розкішними та помпезними були терми імператора Каракали, в яких одночасно могли митись 2300 чоловік – прямо таки справжній античний аквапарк.

А от в період середньовіччя ванни, (та взагалі культура миття) зазнали занепаду. Навіть була така середньовічна приказка: «часто миються грязнулі». Тож, щоб не видаватись грязнулею «порядний» середньовічний мешканець мився не часто, десь раз на місяць, а подекуди і того рідше, траплялися й «чистюлі», які милися лише раз на рік – перед Пасхою! А взагалі якщо серйозно, то в часи більш ніж темного середньовіччя купання вважалось гріхом, а догляд за тілом – проявом язичництва. «Баня місце ще більше порочніше ніж театр!», – проповідували найбільш радикальні тогочасні священики. Милися середньовічні мешканці у великих дерев'яних баддях, куди в цілях економії гарячої води залазили по двоє, а то і більше людей одночасно або по черзі, і воду при цьому не змінювали. Мабуть той бідака якому доводилось в такій бадді митись останньому (після того як там вже помилось е-на кількість людей) ставав ще бруднішим від такого миття.

А так виглядала така баддя – середньовічна ванна. До речі навіть така ванна в часи середньовіччя була предметом розкоші і далеко не всі її мали, тож частенько доводилось позичати цю ванну, і вона ходили по руках, з дому в дім.

За період немитості та зневаги гігієною середньовічним європейським мешканцям довелось заплатити дуже дорогу ціну – Західна Європа почала потерпати від епідемії різноманітних інфекційних хвороб. А справжнє прокляття середньовіччя, чорна смерть – бубонна чума подекуди викошувала цілі міста і села. Наприклад, у 14-му столітті в Європі від неї загинуло 25 мільйонів людей. І до людей потихенько почало доходити, що одна з головних причин цих лих – їх власна немитість. І ось вже в кінці 16-го століття було доведено – миття та приймання ванни допомагає лікувати багато хвороб та

сприяє їхній профілактиці і люди знов почали масово та регулярно приймати ванни, ходити у банні та взагалі вмиватись.

На відміну від західної Європи в нас, на території Київської Русі, а також на сході, в середньовічному Китаї та Японії люди ніколи не нехтували чистотою та мились регулярно. В Китаї та Японії догляд за чистотою тіла був однією з моральних заповідей буддизму і ледь не священним обов'язком кожного порядного китайця (та японця). Японські ванни називались фуру і були чимось середнім між банею та власне ванною.

Ось так виглядає ванна фуру – бочкообразна ємкість, під якою встановлювали котел, чи розпалювали вогонь (щоб нагрівав воду), в середині фуру лавка, на якій сидить людина, причому таким чином, щоб вода була не вище грудей.

Але повернімося до ванн. Отож за довгий період середньовіччя заміником ванни було звичайне корито.

Отаке воно, потім на протязі 15-16-го століть серед придворної європейської аристократії було модним та поширеним митись за допомогою елегантних та дорогих ... тазиків.

А перші металічні ванни у Європі почав виробляти (навіть в промислових масштабах) французький котельник Левель. Він же придумав і спеціальну колонку для підігріву води, яка тривалий час була поза всякою конкуренцією. Йшло 17-те століття.

В кінці 19-го століття почали робитись ванни з міді, але вони були дуже дорогими і мати їх могли собі дозволити хіба дуже заможні люди. А от вже у 20-му столітті почалось масове виробництво ванн з чугуну. Саме чугунні ванни стали самими поширеними у колишньому радянському союзі та по цілому цивілізованому світу. Але чугунні ванни мають один недолік – вони дуже важкі, тож їм на зміну приходили ванни із сталі, які значно легші, але вони скоро втрачають тепло і менш довговічні від чугунних. А останніми часами ще стали популярні так звані акрилові ванни створені з нових матеріалів та по новим технологіям. Але щось я розписався, мабуть прийшов час піти прийняти ванну.

Р. С. Старинные летописи рассказывают: Вот такая она история ванн от древности до наших дней, к тому же неразрывно связанная и с историей бань. Мне закружилась в голову мысль-надежда, что эта статья может, вдохновит и вас не просто принять ванну у себя дома, а посетить настоящую баню, где мытье не просто обыденный процесс, а самый настоящий сакральный ритуал. Тем более, когда к вашим услугам лучшие **бани Киева на сайте probani**, заходите, выбирайте хорошую баню и вперед.

1. Фізичний закон гідростатики – на тіло занурене в рідину діє виштовхуюча сила рівна масі того тіла. А на хлопський розум – якщо ви наберете ванну до країв і залізете у неї, вода перельється і чим більше маса вашого тіла тим злішими будуть ваші сусіди знизу, яких ви безсумнівно затопите.

<http://travel-in-time.org/uk/istoriya-vinahodiv/vanni-vid-davnini-do-nashih-dniv/>